

ARCHIWUM
HISTORII FILOZOFII
— I MYŚLI SPOŁECZNEJ —

ARCHIVE OF THE HISTORY OF PHILOSOPHY
AND SOCIAL THOUGHT

ARCHIWUM

HISTORII FILOZOFII

— I MYŚLI SPOŁECZNEJ —

ARCHIVE OF THE HISTORY OF PHILOSOPHY
AND SOCIAL THOUGHT

VOL. 55/2010

INSTYTUT FILOZOFII I SOCJOLOGII POLSKIEJ AKADEMII NAUK
INSTYTUT FILOZOFII UNIWERSYTETU MIKOŁAJA KOPERNIKA

Zespół redakcyjny/Editorial Staff

Seweryn Blandzi (redaktor naczelny/Editor-in-Chief)
Danilo Facca (z-ca redaktora naczelnego/Co-Editor)
Halina Floryńska-Lalewicz (sekretarz redakcji/Assistant Editor)
Przemysław Parszutowicz (sekretarz redakcji/Assistant and Web Editor)

Jerzy Giebułtowski, Norbert Leśniewski, Leszek Skowroński,
Wojciech Starzyński, Wojciech Wrotkowski, Marcin Zdrenka

Rada Programowa/Advisory Board

Stanisław Borzym (Honorowy Przewodniczący/Honorary Chairman)
Jacek Migasiński (Przewodniczący/Chairman)

Tomasz Bartel, Silvia Bonacchi, François Chirpaz (Lyon),
Johnny Christensen (Copenhagen), Brian O'Connor (Dublin),
Rolf Darge (Salzburg), Juliusz Domański, Adam Drozdek (Pittsburgh),
Michael Erler (Würzburg), Michel Fattal (Grenoble), Günter Figal (Freiburg),
Tadeusz Gadacz, Alexandre Guimarães Tadeu de Soares (Uberlândia),
Eugeniusz Górski, Wolfram Hogrebe (Bonn), Steffen Huber, Anna Kelesidou
(Athens), Agnieszka Kijewska, Theodore Kiesel (Northern Illinois), Zbigniew Król,
Zbigniew Kuderowicz, Kamila Najdek, Dariusz Łukasiewicz, Sławomir Mazurek,
Krzysztof Narecki, Zbigniew Ogonowski, Stefano Poggi (Firenze), Marcin Poręba,
Roger Pouivet (Nancy), Jarosław Rolewski, Livio Rossetti (Perugia),
Clemens Sedmak (Salzburg), Gerhard Seel (Bern), Josef Seifert (Liechtenstein),
Władysław Seńko, Adam Sikora, Marian Skrzypek, Maciej Soin,
Tadeusz Szawiel, Lech Szczucki, Janusz Tazbir, Robert Theis (Luxembourg),
Marian Wesoły, Claus Zittel, Zbigniew Zwoliński, Jolanta Żelazna

Redakcja tomu/Editors of this Issue

Seweryn Blandzi, Przemysław Parszutowicz

PL ISSN 006-6874

© Copyright by IFiS PAN and UMK Toruń
Warszawa–Toruń 2010

Adres redakcji:

Instytut Filozofii i Socjologii PAN
ul. Nowy Świat 72, pok. 118,
00-330 Warszawa
ahf@ifispan.waw.pl
www.ahf.ifispan.pl

Skład i korekta: Wydawnictwo IFiS PAN
Druk i dystrybucja: Wydawnictwo UMK w Toruniu
Projekt graficzny: Piotr M. Kozanecki

Spis treści

OD REDAKCJI	9
FRANÇOIS CHIRPAZ Duch tragizmu (Barbara Skarga in memoriam). Przeł. M. Murawska	17
ADAM DROZDEK Anaxagoras and human rationality	27
ADAM OLECH Obrona Sokratesa przed krytyką Ajdukiewicza	37
SEWERYN BLANDZI The Goodness of Light and the Light of Good. Symbolism of Light in Ancient Gnoseology and in Eastern Christianity	51
ROLF DARGE Suárez' <i>Disputationes metaphysicae</i> (1597) und die mittelalterlichen Transzendentalienlehren	67
JOLANTA ŻELAZNA The notion of substance in Spinoza's <i>Ethics</i> and a problem with its interpretation	91
STEFAN ZABIEGLIK Wczesna recepcja oświecenia szkockiego w Polsce	101
ELŻBIETA ŁUKASIEWICZ Can common sense knowledge be common? On Thomas Reid's self-evident truths from the perspective of anthropological linguistics	127
ROBERT THEIS Kants Weg zur Ideenmetaphysik. Prolegomena zur Lektüre der Einleitung und des ersten Buchs der transzendentalen Dialektik	163
MARIAN SKRZYPEK Libertynizm filozoficzny Casanovy	185
JANUSZ SIDOREK Edmunda Husserla polemika z relatywizmem i sceptycyzmem. Faza wczesna	207

SPIS TREŚCI

PIOTR PASTERCZYK	227
Znaczenie fenomenologicznych interpretacji Arystotelesa dla genezy fundamentalnej ontologii Martina Heideggera	
NORBERT LEŚNIEWSKI	237
Perspectivism in Heidegger's <i>Nietzsche</i>	
THEODORE KISIEL	243
Heidegger and his Heirs	
SŁAWOMIR MAZUREK	253
O rzekomym i autentycznym dziedzictwie marksizmu w filozofii rosyjskiego renesansu	
MACIEJ SOIN	273
Fakty i wartości w dyskusjach analityków	

Przekłady

PIERRE AUBENQUE	293
Powstanie pseudo-Arystotelesowskiej teorii analogii bytu. Przeł.: T. Bartel, J. Bigaj, S. Blandzi, D. Facca	

Contents

FROM THE EDITOR	9
FRANÇOIS CHIRPAZ	17
The Spirit of tragism (Barbara Skarga in memoriam). Trans. B. Murawska	
ADAM DROZDEK	27
Anaxagoras and human rationality	
ADAM OLECH	37
The Defense of Socrates against K. Ajdukiewicz's Criticism	
SEWERYN BLANDZI	51
The Goodness of Light and the Light of Good. Symbolism of Light in Ancient Gnoseology and in Eastern Christianity	
ROLF DARGE	67
Suárez' <i>Disputationes metaphysicae</i> (1597) and the medieval Doctrines of the Transcendentals	
JOLANTA ŻELAZNA	91
The notion of substance in Spinoza's <i>Ethics</i> and a problem with its interpretation	
STEFAN ZABIEGLIK	101
An Early Reception of the Scottish Enlightenment in Poland	
ELŻBIETA ŁUKASIEWICZ	127
Can common sense knowledge be common? On Thomas Reid's self-evident truths from the perspective of anthropological linguistics	
ROBERT THEIS	163
Kant's Way to Metaphysics of Ideas. Prolegomena for Reading of the Introduction and the First Book of Transcendental Dialectics	
MARIAN SKRZYPEK	185
Casanova and philosophical libertinism	
JANUSZ SIDOREK	207
Edmund Husserl's Polemic over Skepticism and Relativism. Early phase	

CONTENTS

PIOTR PASTERCZYK	227
The meaning of Phenomenological interpretations of Aristoteles in genesis of fundamental ontology Heideggers	
NORBERT LEŚNIEWSKI	237
Perspectivism in Heidegger's <i>Nietzsche</i>	
THEODORE KISIEL	243
Heidegger and his Heirs	
SŁAWOMIR MAZUREK	253
On the alleged and authentic heritage of Marxism in the philosophy of Russian renaissance	
MACIEJ SOIN	273
Facts and Values in Analytical Discussions	

Translations

PIERRE AUBENQUE	293
The Rise of the Pseudo-Aristotelian Theory of Analogy of Being. Trans.: T. Bartel, J. Bigaj, S. Blandzi, D. Facca	